

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2026 m. sausio 27 d.*

Turinys

I.	Teisinis pagrindas	4
A.	Tarptautinė teisė	4
1.	Narkotinių medžiagų konvencija	4
2.	Psichotropinių medžiagų konvencija	7
B.	Sąjungos teisė	7
1.	Pamatinis sprendimas 2004/757	7
2.	Sprendimas 2021/3	8
3.	Teisingumo Teismo procedūros reglamentas	11
II.	Faktinės bylos aplinkybės	11
III.	Ikiteisminė procedūra	12
IV.	Procesas Teisingumo Teisme	13
V.	Dėl ieškinio	14
A.	Dėl priimtinumų	14
1.	Šalių argumentai	14
2.	Teisingumo Teismo vertinimas	15
B.	Dėl esmės	17
1.	Dėl antrojo priekaišto, grindžiamo SESV 3 straipsnio 2 dalies pažeidimu	17
a)	Šalių argumentai	17

* Proceso kalba: vengrų.

b) Teisingumo Teismo vertinimas	20
2. Dėl pirmojo priekaišto, grindžiamo Sprendimo 2021/3 1 ir 2 straipsnių ir SESV 288 straipsnio ketvirtos pastraipos pažeidimu	22
a) Dėl Sprendimo 2021/3 neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo	22
1) Šalių argumentai	22
2) Teisingumo Teismo vertinimas	23
b) Dėl Sprendimo 2021/3 1 ir 2 straipsnių ir SESV 288 straipsnio ketvirtos pastraipos pažeidimo	26
1) Šalių argumentai	26
2) Teisingumo Teismo vertinimas	26
3. Dėl trečiojo priekaišto, grindžiamo ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto lojalaus bendradarbiavimo principo pažeidimu	27
a) Šalių argumentai	27
b) Teisingumo Teismo vertinimas	28
Dėl bylinėjimosi išlaidų	29

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – SESV 258 straipsnis – Priimtinumai – Sprendimas (ES) 2021/3 – Pozicija, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu atnaujintoje Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos sukurtos Narkotinių medžiagų komisijos šešiasdešimt trečiojoje sesijoje dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pagal 1961 m. Bendrąją narkotinių medžiagų konvenciją su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, ir 1971 m. Psichotropinių medžiagų konvenciją – Valstybės narės pozicija ir balsavimas, prieštaraujantys šiai Sąjungos pozicijai – ESS 4 straipsnio 3 dalis – Lojalaus bendradarbiavimo principas – Elgesio, kuriuo kaltinama, poveikis pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pasibaigimo dieną – Tėstinis poveikis Sąjungos tarptautinių veiksmų vieningumui ir nuoseklumui – SESV 3 straipsnio 2 dalis – Išimtinė išorės kompetencija – Poveikis bendroms taisyklėms arba jų taikymo srities pakeitimas – Ginantis pateiktas neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas – Nepriimtumas“

Byloje C-271/23

dėl 2023 m. balandžio 27 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama L. Baumgart, M. Carpus-Carcea ir Zs. Teleki,

ieškovė,

prieš

Vengriją, atstovaujamą M. Z. Fehér ir G. Koós,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas T. von Danwitz, kolegijų pirmininkai F. Biltgen, K. Jürimäe, L. Arastey Sahún, I. Ziemele, J. Passer ir O. Spineanu-Matei, teisėjai S. Rodin, D. Gratsias, M. Gavalec (pranešėjas), Z. Csehi ir N. Fenger,

generalinė advokatė L. Medina,

posėdžio sekretorė M. Siekierzyńska, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. spalio 15 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2025 m. vasario 27 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo:

- pripažinti, kad nesilaikydama Europos Sąjungos pozicijos, kai balsavo atnaujintoje Narkotinių medžiagų komisijos šešiasdešimt trečiojoje sesijoje dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pakeitimo, Vengrija, pirma, neįvykdė išipareigojimų pagal 2020 m. lapkričio 23 d. Tarybos sprendimą (ES) 2021/3 dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pagal 1961 m. Bendrąją narkotinių medžiagų konvenciją su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, ir 1971 m. Psichotropinių medžiagų konvenciją (OL L 4, 2021, p. 1), kuris jai privalomas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, siejamą su SESV 288 straipsnio ketvirta pastraipa, antra, pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtinę Sąjungos išorės kompetenciją ir, trečia, pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą, ir
- priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas.

I. Teisinis pagrindas

A. Tarptautinė teisė

1. Narkotinių medžiagų konvencija

- 2 1961 m. Bendrosios narkotinių medžiagų konvencijos su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, kuriuo iš dalies keičiama 1961 m. Bendroji narkotinių medžiagų konvencija, sudaryta 1961 m. kovo 30 d. Niujorke (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 520 t., Nr. 7515; toliau – Narkotinių medžiagų konvencija), preambulės aštuntoje pastraipoje numatyta:

„siekdamos sudaryti visuotinai priimtina tarptautinę konvenciją, kuri pakeistų esamas narkotinių medžiagų sutartis, leistų vartoti narkotines medžiagas tik medicinos ir mokslo tikslams ir numatytų nuolatinį tarptautinį bendradarbiavimą bei kontrolę, siekiant įgyvendinti šiuos principus ir tikslus.“

- 3 Narkotinių medžiagų konvencijos 1 straipsnio „Sąvokos“ 1 straipsnyje numatyta:

„Jei atskirais atvejais nėra aiškiai nurodyta kitaip arba kontekstas nereikalauja ko kita, Konvencijoje vartojamos šios sąvokos:

a) Komitetas – Tarptautinis narkotikų kontrolės komitetas [(toliau – TNKK)].

<...>

g) Komisija – [Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės] tarybos Narkotinių medžiagų komisija [(toliau – Narkotinių medžiagų komisija)].

<...>

j) narkotinė medžiaga – kiekviena gamtinė ar sintetinė medžiaga, įtraukta į I ar II sąrašą;

<...>

u) I sąrašas, II sąrašas, III sąrašas ir IV sąrašas – atitinkamai sunumeruoti narkotinių medžiagų arba preparatų sąrašai, kurie yra šios Konvencijos priedai ir kurie prireikus gali būti tikslinami pagal 3 straipsnį.

<...>“

- 4 Šios konvencijos 2 straipsnyje „Kontroliuojamos medžiagos“ nustatyta:

„1. Išskyrus tas kontrolės priemones, kurios taikomos tik tam tikroms narkotinėms medžiagoms, I sąrašė įrašytos narkotinės medžiagos turi būti kontroliuojamos visomis šios Konvencijos pagrindu narkotinėms medžiagoms taikytinomis priemonėmis, tarp jų priemonėmis, nurodytomis 4 straipsnio c punkte, 19, 20, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 34 ir 37 straipsniuose.

<...>“

5. Narkotinės medžiagos, įrašytos į IV sąrašą, taip pat įrašomos į I sąrašą ir turi būti kontroliuojamos visomis pastarajame sąraše esančioms narkotinėms medžiagoms taikytinomis kontrolės priemonėmis, be to:

- a) kiekviena Šalis imasi visų specialių kontrolės priemonių, kurios, jos manymu, yra būtinos, atsižvelgiant į ypač pavojingas kokios nors tokio būdu įrašytos narkotinės medžiagos savybes; ir
- b) kiekviena Šalis, jeigu, jos manymu, dėl egzistuojančių šioje šalyje sąlygų tai būtų pats tinkamiausias būdas apsaugoti žmonių sveikatą ir jų gerovę, draudžia gaminti, apdirbti, išvežti ir įvežti tokias narkotines medžiagas, jomis prekiauti ir jas laikyti ar naudoti, išskyrus tokį jų kiekį, kuris būtinas medicinos ir mokslo tiriamiesiems darbams, įskaitant klinikinius tyrimus, kurie yra ar turi būti atliekami tiesiogiai kontroliuojant ir prižiūrint tai Šaliai.

<...>

5 Šios konvencijos 3 straipsnyje „Kontrolės taikymo pakeitimai“ nustatyta:

„1. Tais atvejais, kai kuri nors Šalis ar Pasaulinė sveikatos organizacija [(PSO)] turi informacijos, dėl kurios, jų nuomone, gali prireikti pakeisti kurį nors sąrašą, jos praneša apie tai Generaliniam Sekretoriui ir pateikia jam šią informaciją, tuo patvirtindamos savo pranešimą.

<...>

4. Jeigu [PSO] pripažįsta, jog koks nors preparatas dėl jame esančių medžiagų negali būti piktnaudžiavimo objektu ir sukelti žalingų pasekmių (3 dalis), o jame esanti narkotinė medžiaga negali būti lengvai išskirta, [Narkotinių medžiagų komisija], atsižvelgdama į [PSO] rekomendaciją, gali šį preparatą įrašyti į III sąrašą.

5. Jeigu [PSO] pripažįsta, jog į I sąrašą įrašyta kokia nors narkotinė medžiaga labai lengvai gali tapti piktnaudžiavimo objektu ir sukelti žalingų pasekmių (3 dalis), o šios savybės nekompensuoja jos didelis terapinis pranašumas, kuriuo nepasižymi kitos medžiagos, išskyrus į IV sąrašą įrašytas narkotines medžiagas, [Narkotinių medžiagų komisija], atsižvelgdama į [PSO] rekomendaciją, gali šią narkotinę medžiagą įrašyti į IV sąrašą.

6. Tais atvejais, kai pranešama apie kokią nors jau į I arba į II sąrašą įrašytą narkotinę medžiagą arba apie į III sąrašą įrašytą preparatą, [Narkotinių medžiagų komisija], atsižvelgdama į Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendaciją, greta 5 dalyje numatytų priemonių, gali keisti bet kurį sąrašą:

- a) perkeldama kurią nors narkotinę medžiagą iš I sąrašo į II sąrašą arba iš II sąrašo į I sąrašą; arba
- b) išbraukdama arba kurią nors narkotinę medžiagą, arba preparatą.

7. Apie bet kokį [Narkotinių medžiagų komisijos] nutarimą, priimtą pagal šį straipsnį, Generalinis Sekretorius praneša visoms valstybėms Jungtinių Tautų Organizacijos [(JTO)] narėms, kitoms valstybėms Konvencijos Šalims, nesančioms Jungtinių Tautų Organizacijos narėmis, Pasaulinei sveikatos organizacijai [PSO] ir [TNKK]. Šis nutarimas kiekvienai Šaliai įsigalioja pranešimo apie jį gavimo dieną, po to Šalys imasi tokių priemonių, kokių gali būti pareikalauta pagal šią Konvenciją.

<...>“

- 6 Šios konvencijos 8 straipsnyje „[Narkotinių medžiagų komisijos] funkcijos“ nustatyta:

„[Narkotinių medžiagų komisija] turi teisę nagrinėti visus su šios Konvencijos tikslais susijusius klausimus ir, be kita ko

- a) keisti sąrašus pagal 3 straipsnį;

<...>“

- 7 Narkotinių medžiagų konvencijos 35 straipsnio „Kovos su neteisėta apyvarta priemonės“ a punkte numatyta:

„Tinkamai atsižvelgdamos į savo konstitucines, teisines ir administracines sistemas, Šalys:

- a) imasi priemonių valstybės viduje koordinuoti prevencines ir represines priemones prieš neteisėtą apyvartą; tam jos gali paskirti atitinkamą instituciją, atsakingą už tokį koordinavimą.“

- 8 Šios konvencijos 36 straipsnyje „Nuostatos dėl bausmių“ nustatyta:

„1. a) laikydamosi savo konstitucinių apribojimų, kiekviena Šalis imasi priemonių, kurios užtikrintų, kad narkotinių medžiagų kultivavimas ir gamyba, apdirbimas, išgavimas, paruošimas, laikymas, pasiūla, pateikimas komerciniais tikslais, skirstymas, pirkimas, pardavimas, pristatymas bet kokiomis sąlygomis, tarpininkavimas, išsiuntimas, persiuntimas tranzitu, vežimas, išvežimas, įvežimas, pažeidžiant šios Konvencijos nuostatas, ir bet kokie kiti veiksmai, kuriais, Šalių nuomone, nusižengiama šios Konvencijos nuostatoms, būtų pripažinti baudžiamaisiais teisės pažeidimais tais atvejais, kai jie padaryti tyčia, taip pat kad už rimtus teisės pažeidimus būtų taikomos atitinkamos bausmės, pavyzdžiui, įkalinimas arba kitoks laisvės atėmimas;

<...>

2. Atsižvelgiant į Šalių konstitucinius apribojimus, teisinę sistemą ir vidaus teisę:

a) <...>

- ii) tyčinis dalyvavimas darant teisės pažeidimą, bendrininkavimas siekiant padaryti ar pasikėsinimas padaryti kokį nors teisės pažeidimą, taip pat rengimasis padaryti teisės pažeidimą ir finansinės operacijos, susijusios su teisės pažeidimais, paminėtais šiame straipsnyje, traktuojami kaip baudžiamieji teisės pažeidimai, kaip tai numatyta 1 dalyje;

<...>

4. Jokios šio straipsnio nuostatos nedaro įtakos principui, kad nusikaltimai, kuriems šis straipsnis taikomas, būtų nustatomi, persekiojami ir baudžiami pagal šios Šalies vidaus teisę.“

2. Psichotropinių medžiagų konvencija

- 9 1971 m. Psichotropinių medžiagų konvencijos, sudarytos 1971 m. vasario 21 d. Vienoje (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 1019 t., Nr. 175; toliau – Psichotropinių medžiagų konvencija), 1 straipsnyje „Sąvokos“ numatyta:

„Jei aiškiai nenurodyta kitaip arba kontekstas nereikalauja ko kita, Konvencijoje vartojamos šios sąvokos:

<...>

- e) psichotropinė medžiaga – bet kuri natūrali ar sintetinė medžiaga ar bet kuri gamtinė medžiaga, įrašyta į I, II, III ar IV sąrašus.

<...>

- g) I sąrašas, II sąrašas, III sąrašas, IV sąrašas – atitinkamai sunumeruoti psichotropinių medžiagų sąrašai, pridėti prie šios Konvencijos, kurie gali būti keičiami remiantis 2 straipsniu;

<...>“

- 10 Šios konvencijos 2 straipsnyje „Medžiagų kontrolės taikymo sritis“, be kita ko, numatyta procedūra, kurios reikia laikytis perkeltant medžiagą iš vieno sąrašo į kitą arba išbraukiant ją iš kurio nors sąrašo.

B. Sąjungos teisė

1. Pamatinis sprendimas 2004/757

- 11 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2004/757/TVR, nustatančio būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje (OL L 335, 2004, p. 8), iš dalies pakeisto 2017 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2103 (OL L 305, 2017, p. 12) (toliau – Pamatinis sprendimas 2004/757), 3 konstatuojamojoje dalyje teigiama:

„Reikia priimti būtiniausias taisykles, susijusias su neteisėtos prekybos narkotikais ir prekursoriais nusikaltimų sudėties požymiais, kurios Sąjungos lygiu leis laikytis bendro požiūrio į kovą su tokia prekyba.“

- 12 Šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 punkte sąvoka „Narkotikas“ apibrėžta taip:

„a) medžiaga, kuriai taikoma [Narkotinių medžiagų konvencija] arba [Psichotropinių medžiagų konvencija];

b) bet kuri iš priede išvardytų medžiagų.“

- 13 Šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio „Nusikaltimai, susiję su neteisėta prekyba narkotikais ir prekursoriais“ 1 dalyje nurodyta:

„Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų baudžiamumą už šią tyčinę veiką, neturint į ją teisės:

- a) narkotikų gaminimą, gamybą, gavybą, ruošimą, pasiūlymą, pasiūlymą turint tikslą parduoti, platinimą, pardavimą, pristatymą bet kokiomis sąlygomis, pardavimą tarpininkaujant, siuntimą, siuntimą tranzitu, gabenimą, importavimą ar eksportavimą;
- b) aguonų, kokaino krūmų ar kanapių auginimą;
- c) narkotikų laikymą ar pirkimą, siekiant užsiimti viena iš a punkte nurodytų veiklų;

<...>“

- 14 Šio pamatinio sprendimo 4 straipsnyje „Bausmės“ nurodyta:

„1. Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, siekdama užtikrinti, kad už 2 ir 3 straipsniuose apibrėžtus nusikaltimus būtų baudžiama veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis bausmėmis.

Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog už 2 straipsnyje nurodytus nusikaltimus būtų baudžiama įkalinimo bausmėmis, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 1–3 metai.

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog už 2 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytus nusikaltimus būtų baudžiama įkalinimo bausmėmis, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 5–10 metų, kiekvienos iš šių aplinkybių atveju:

- a) nusikaltimas susijęs su dideliais narkotikų kiekiais;
- b) nusikaltimas susijęs su tais narkotikais, kurie daro didžiausią žalą sveikatai, arba jais padaryta didelė žala ne vieno asmens sveikatai.

<...>“

2. Sprendimas 2021/3

- 15 Sprendimo 2021/3 5, 7, 9, 11, 12, 21, 22 ir 32 konstatuojamosiose dalyse teigiama:

„(5) Narkotinių medžiagų konvencijos ir Psichotropinių medžiagų konvencijos sąrašų pakeitimai turi tiesioginių padarinių Sąjungos teisės narkotikų kontrolės srityje taikymo sričiai. Medžiagoms, įtrauktoms į tų konvencijų sąrašus, taikomas [Pamatinis sprendimas 2004/757]. Todėl bet kokie tų konvencijų sąrašų pakeitimai yra tiesiogiai įtraukiami į bendras Sąjungos taisykles;

<...>

- (7) Sąjunga nėra nei Narkotinių medžiagų konvencijos, nei Psichotropinių medžiagų konvencijos šalis. Ji turi stebėtojos teises Narkotinių medžiagų komisijoje, kurios atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje sesijoje balsavimo teisę turinčios narės yra 12 valstybių narių. Todėl būtina, kad [Europos Sąjungos] Taryba įgaliotų tas valstybes nares pareikšti Sąjungos poziciją dėl medžiagų įtraukimo į sąrašus pagal Narkotinių medžiagų konvenciją ir Psichotropinių medžiagų konvenciją, kadangi sprendimai dėl medžiagų tarptautinio įtraukimo į sąrašus pagal tas konvencijas patenka į Sąjungos kompetencijos sritį;

<...>

- (9) remiantis PSO ekspertų komiteto vertinimu, mažai tikėtina, kad kanapės ir kanapių derva gali daryti panašų neigiamą poveikį, kokį daro kitos į Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašą įtrauktos medžiagos. Be to, nustatytas per burną vartojamų kanapių preparatų galimas gydomasis poveikis malšinant skausmą ar gydant kitus sveikatos sutrikimus, kaip antai epilepsiją ar su išsėtine skleroze siejamus spazmus;

<...>

- (11) toje rekomendacijoje nenumatoma keisti kanapių ir kanapių dervos tarptautinės kontrolės lygio. Joje tinkamai atsižvelgiama į šios srities mokslo raidą nuo tada, kai kanapės ir kanapių derva buvo pirmą kartą įtrauktos į Narkotinių medžiagų konvenciją. Išbraukti kanapes ir kanapių dervą iš Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašo galėtų būti naudinga siekiant įgyti daugiau kolektyvinių žinių tiek apie terapinę kanapių naudą, tiek apie su jomis susijusią žalą;
- (12) todėl Sąjungos pozicija turėtų būti išbraukti kanapes ir kanapių dervą iš Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašo;

<...>

- (21) <...> pagal Narkotinių medžiagų konvencijoje pateiktą preparatų apibrėžtį visi produktai, kurie yra kanapių „ekstraktai ir tinktūros“, gali būti laikomi kanapių „preparatais“, taip pat, jei būtų pritarta [PSO] Komiteto rekomendacijai perkelti dronabinolį į Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašą, dronabinolio ir jo stereoizomerų „preparatais“. Todėl PSO rekomendavo kanapių ekstraktus ir tinktūras išbraukti iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo;
- (22) po tos rekomendacijos paskelbimo PSO pateiktoje informacijoje ir [TNKK] atliktoje tos rekomendacijos poveikio analizėje paaiškinama, kad ta rekomendacija nekeičiamas kanapių ekstraktų ir tinktūrų tarptautinės kontrolės lygis ir nenumatoma, kad ta rekomendacija turėtų poveikį valstybių narių pareigoms vykdyti kontrolę ar teikti ataskaitas. Be to, kanapių ekstraktų ir tinktūrų išbraukimas iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo suteiktų daugiau tikrumo dėl produktų, gautų naudojant šilumą ir slėgį, o ne tirpiklį, kontrolės;

<...>

(32) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Narkotinių medžiagų komisijoje dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pakeitimų, nes sprendimai dėl pirmiau minėtų kanapių ir su kanapėmis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus turės tiesioginės įtakos Sąjungos teisės, t. y. Pamatinio sprendimo 2004/757 <...> turiniui“.

16 Šio sprendimo 1 straipsnyje nustatyta:

„Pozicija, kurios valstybės narės Sąjungos vardu turi laikytis atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, kurią numatyta surengti 2020 m. gruodžio 2–4 d., kai tam organui reikės priimti sprendimus dėl medžiagų įtraukimo į <...> [N]arkotinių medžiagų konvencijos <...> ir į <...> [P]sichotropinių medžiagų konvencijos sąrašus arba išbraukimo iš jų, turi atitikti šio sprendimo priedą.“

17 Šio sprendimo 2 straipsnyje nustatyta:

„1 straipsnyje nurodytą poziciją pareiškia valstybės narės, kurios yra Narkotinių medžiagų komisijos narės, bendrai veikdamos Sąjungos interesų labui.“

18 Šio sprendimo priedas suformuluotas taip:

„Pozicija, kurios veikdamos kartu Sąjungos interesų labui atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, kurią numatyta surengti 2020 m. gruodžio 2–4 d., turi laikytis valstybės narės, kurios yra Narkotinių medžiagų komisijos narės:

- 1) kanapės ir kanapių derva turi būti išbrauktos iš Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašo <...>;
- 2) dronabinolis ir jo stereoizomerai (*delta*-9-tetrahidrokanabinolis) turi būti įtraukti į Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašą ir, jei ta rekomendacija bus patvirtinta, turi būti išbraukti iš Psichotropinių medžiagų konvencijos II sąrašo;
- 3) tetrahidrokanabinolis (*delta*-9-tetrahidro kanabinolio izomerai) turi būti įtrauktas į Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašą su sąlyga, kad Narkotinių medžiagų komisija patvirtins rekomendaciją įtraukti dronabinolį ir jo stereoizomeras (*delta*-9-tetrahidrokanabinolį) į Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašą, ir, jei ta rekomendacija bus patvirtinta, turi būti išbrauktas iš Psichotropinių medžiagų konvencijos I sąrašo;
- 4) iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo turi būti išbrauktas terminas „ekstraktai ir tinktūros“;
- 5) Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo kanapėms ir kanapių dervai skirtas įrašas neturi būti papildomas išnaša „Preparatams, turintiems daugiausia kanabidiolio ir ne daugiau kaip 0,2 % *delta*-9-tetrahidrokanabinolio, tarptautinė kontrolė netaikoma.“
- 6) preparatai, pagaminti cheminės sintezės būdu arba kaip kanapių preparatai, kurie kaip vaistiniai preparatai yra sudaryti iš vieno ar kelių ingredientų ir tokiu būdu, kad *delta*-9-tetrahidrokanabinolio (dronabinolio) nebūtų galima išgauti lengvai prieinamomis priemonėmis arba kiekiais, kurie keltų grėsmę visuomenės sveikatai, neturi būti įtraukiami į Narkotinių medžiagų konvencijos III sąrašą.

Siekiant užtikrinti įtraukimo į sąrašus nuoseklumą ir išvengti rizikos, kad medžiaga galėtų būti įtraukta į sąrašus pagal abi konvencijas (Narkotinių medžiagų konvenciją ir Psichotropinių medžiagų konvenciją), valstybės narės, kurios yra Narkotinių medžiagų komisijos narės, gali pritarti bendram balsavimui dėl atitinkamų rekomendacijų.“

3. Teisingumo Teismo procedūros reglamentas

- 19 Teisingumo Teismo procedūros reglamento 160 straipsnio „Taikymo sustabdymo ar laikinųjų apsaugos priemonių prašymas“ 1 dalyje nustatyta:

„Prašymas sustabdyti bet kurios institucijos priimto akto taikymą, paduotas pagal SESV 278 straipsnį arba EAEBS 157 straipsnį, yra priimtinas tik tada, kai prašymą pateikusi šalis užginčija tą aktą ieškiniu Teisme.“

II. Faktinės bylos aplinkybės

- 20 2019 m. sausio 24 d. PSO pateikė šešias nuo 5.1 iki 5.6 sunumeruotas rekomendacijas (toliau – PSO rekomendacijos), siekdama iš dalies pakeisti kanapių ir susijusių medžiagų klasifikaciją pagal narkotinių ir psichotropinių medžiagų konvencijas (toliau – abi aptariamos konvencijos).
- 21 Kiekvienoje iš abiejų aptariamų konvencijų yra keturi sąrašai, sunumeruoti nuo I iki IV, apimantys atitinkamai narkotinių medžiagų ar preparatų, kuriuose yra narkotinių medžiagų, ir psichotropinių medžiagų sąrašus.
- 22 PSO rekomendacijomis siekta užtikrinti, pirma, kad atitinkamoms medžiagoms būtų taikoma abiejose aptariamos konvencijose numatyta aktualiausia tarptautinė kontrolė, atsižvelgiant į esamas mokslo ir medicinos žinias bei administracinę praktiką, ir, antra, preparatų, kurių sudėtyje yra su kanapėmis susijusių medžiagų, prieinamumą, mokslo tyrimus ir plėtrą medicinos tikslais.
- 23 Šios rekomendacijos buvo apspvarstytos 2019 m. birželio 24 d. ir rugsėjo 23 d. vykusiuose Narkotinių medžiagų komisijos ketvirtajame ir penktajame tarpsesijiniuose posėdžiuose. Ši komisija, kurios funkcijos ir įgaliojimai visų pirma apibrėžti abiejose aptariamos konvencijose, gali keisti prie šių konvencijų pridėtą narkotinių medžiagų ar preparatų sąrašą, remdamasi PSO rekomendacijomis, o pati PSO veikia vadovaudamasi savo Ekspertų komiteto rekomendacijomis.
- 24 Narkotinių medžiagų komisiją sudaro 53 valstybės, kurios yra JT narės, ir jas atrenka Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė taryba. 2020 m. gruodžio mėn. dvylika Sąjungos valstybių narių, įskaitant Vengriją, buvo šios komisijos narės, turinčios balsavimo teisę, be to, visos Sąjungos valstybės narės yra abiejų aptariamų konvencijų šalys. Savo ruožtu Sąjunga šioje komisijoje turi stebėtojos statusą.
- 25 Per šio sprendimo 23 punkte nurodytus posėdžius TNKK ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuras (UNODC) paaiškino ir įvertino galimą PSO rekomendacijų poveikį.

- 26 Be to, 2020 m. kovo mėn. nusprendusi atidėti balsavimą dėl PSO rekomendacijų Narkotinių medžiagų komisija 2020 m. birželio–spalio mėn. surengė tris temines diskusijas, o 2020 m. spalio 8 d. – tarpsesijinį posėdį, kuriame galėjo dalyvauti visi suinteresuotieji subjektai ir per kurį buvo apibendrinti ankstesnių diskusijų rezultatai.
- 27 Balsavimas dėl šių rekomendacijų buvo įtrauktas į 2020 m. gruodžio 2–4 d. atnaujintos šešiasdešimt trečiosios Narkotinių medžiagų komisijos sesijos darbotvarkę.
- 28 Atsižvelgdami į tai, valstybių narių atstovai kelis kartus aptarė PSO rekomendacijas Tarybos Narkotikų horizontaliojoje darbo grupėje. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC), kurį vėliau pakeitė Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA), taip pat įvertino galimą šių rekomendacijų poveikį.
- 29 2020 m. spalio 16 d. Komisija pateikė Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, dėl medžiagų įtraukimo į sąrašus pagal 1961 m. Bendrąją narkotinių medžiagų konvenciją su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, ir 1971 m. Psichotropinių medžiagų konvenciją pasiūlymą (COM(2020) 659 *final*/2).
- 30 Šį pasiūlymą peržiūrėjo Tarybos Narkotikų horizontalioji darbo grupė ir dėl jo 2020 m. lapkričio 23 d. balsavo Taryba. Taryba priėmė Sprendimą 2021/3 kvalifikuotąja balsų dauguma pagal SESV 218 straipsnio 9 dalies pirmą pastraipą. Vengrija balsavo prieš pasiūlymą, o Bulgarijos Respublika susilaikė. Šis sprendimas skirtas visoms valstybėms narėms.
- 31 Pagal Sprendimo 2021/3 1 ir 2 straipsnius dvylika valstybių narių, kurios yra Narkotinių medžiagų komisijos narės, veikdamos kartu dėl Sąjungos interesų atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, turėjo laikytis šio sprendimo priede nurodytos pozicijos. Šio sprendimo priedo 1–6 punktai atitinka PSO rekomendacijas.
- 32 2020 m. gruodžio 2 d. Narkotinių medžiagų komisijoje vyko balsavimas dėl PSO rekomendacijų. PSO 5.2–5.6 rekomendacijos buvo atmetos; Kita vertus, PSO 5.1 rekomendacija (toliau – 5.1 rekomendacija) buvo priimta minimalia reikalaujama balsų dauguma (27 nariai balsavo už, 25 – prieš ir 1 susilaikė). Ja siekta išbraukti kanapes ir kanapių dervą iš Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašo, kuriame išvardytos pavojingiausios medžiagos, neskirtos naudoti medicinos reikmėms. PSO 5.4 rekomendacija (toliau – 5.4 rekomendacija) siekta išbraukti iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo žodžius „ekstraktai ir tinktūros“.
- 33 Vengrija balsavo prieš 5.1 ir 5.4 rekomendacijas. Be to, Narkotinių medžiagų komisijoje ji pareiškė, kad priėmus PSO rekomendacijas padidėtų jau ir taip augantis kanapių vartojimas ir būtų nepagrįstai kišamasi į nacionalinę politiką.

III. Ikiteisminė procedūra

- 34 Manydama, kad Vengrijos balsavimas ir jos pozicija Narkotinių medžiagų komisijoje yra išipareigojimų pagal Sprendimą 2021/3, taip pat pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį ir ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą neįvykdymas, 2021 m. vasario 18 d. Komisija išsiuntė Vengrijai oficialų pranešimą.

- 35 2021 m. balandžio 19 d. atsakyme Vengrija priminė, kad per Sprendimo 2021/3 priėmimo procedūrą ji jau pareiškė išlygas dėl PSO rekomendacijų, todėl balsavo prieš tą sprendimą. Jos teigimu, 5.1 rekomendacija visuomenei pasiuntė klaidingą žinutę, kad kanapių keliama socialinė rizika ir pavojus visuomenės sveikatai yra pervertinta, o tai gali turėti neigiamą poveikį jau ir taip didėjančio kanapių vartojimo tendencijai.
- 36 5.4 rekomendacija sumažino kanapių ekstraktų ir tirpalų, kurių sudėtyje nėra tetrahidrokanabinolio (toliau – THC), tarptautinės kontrolės lygį, nepaisant jų vartojimo keliamos socialinės rizikos ir pavojaus visuomenės sveikatai.
- 37 Būdama prieš šią rekomendaciją, Vengrija siekė išlaikyti nepakeistą kanapių ekstraktų ir tirpalų, kuriuose nėra THC, tarptautinės kontrolės lygį. Šios valstybės narės teigimu, PSO ir jos organizacijos partnerės nepateikė įtikinamų mokslo įrodymų, kad kanapės yra mažiau kenksmingos sveikatai, nei manyta anksčiau. Šiuose ekstraktuose ir tirpaluose, kuriuose nėra THC, gali būti kitų psichotropinio poveikio medžiagų arba jie gali būti naudojami kaip prekursoriai. Galiausiai PSO rekomendacijos neskatina kanapių naudojimo medicinoje. Jų tikslas veikiau yra moksliskai ištirti tokį naudojimą, tačiau jomis negalima pasiekti šio tikslo.
- 38 Kadangi Vengrijos vyriausybės pateikti argumentai Komisijos neįtikino, 2021 m. lapkričio 12 d. ji pateikė pagrįstą nuomonę. Šioje pagrįstoje nuomonėje nurodyta, pirma, kad, atsižvelgiant į Sprendimo 2021/3 privalomąjį pobūdį, priežastys, dėl kurių Vengrija nesilaikė Tarybos pozicijos, neturi reikšmės. Antra, Komisija teigė, kad Vengrija pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalį, nes šios valstybės narės veiksmai buvo susiję su sritimi, kurioje Sąjunga turi išimtinę išorės kompetenciją. Trečia, Vengrija pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo pareigą, juo labiau kad dėl netikėtų šios valstybės narės veiksmų dar labiau susilpnėjo Sąjungos pozicija Narkotinių medžiagų komisijoje. Šiuo atžvilgiu Komisija išreiškė susirūpinimą dėl tikimybės, kad Vengrija ateityje panašiomis aplinkybėmis elgsis panašiai.
- 39 2022 m. sausio 11 d. Vengrija atsakė į pagrįstą nuomonę ir toliau laikėsi pozicijos, kurią ji laiko pagrįsta atsižvelgiant į sveikatos ir į socialinę politiką. Remdamasi nacionaliniu tyrimu, ji taip pat išreiškė susirūpinimą dėl didėjančio kanapių vartojimo ir pabrėžė pasiryžimą mažinti narkomaniją. Vengrija taip pat atkreipė dėmesį į specifinį šios bylos pobūdį ir pabrėžė savo paaiškinimų dėl balsavimo Narkotinių medžiagų komisijoje reikšmę ir svarbą. Ji taip pat nesutiko su tuo, kad panašiomis aplinkybėmis ateityje gali elgtis panašiai.

IV. Procesas Teisingumo Teisme

- 40 Kadangi Vengrijos pateikti argumentai Komisijos neįtikino, 2023 m. vasario 15 d. ji nusprendė Teisingumo Teisme pareikšti ieškinį, siekdama, kad būtų pripažinta, jog ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę, nes pažeidė, pirma, Sprendime 2021/3 nustatytą Sąjungos poziciją, antra, išimtinę Sąjungos išorės kompetenciją, kaip ji apibrėžta SESV 3 straipsnio 2 dalyje, ir, trečia, ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą. Komisija taip pat prašo priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas.
- 41 Vengrija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepriimtina, nes jis neatitinka SESV 258 straipsnio ir yra nesuderinamas su ESS 4 straipsnio 3 dalyje numatytu lojalaus bendradarbiavimo principu,

- nepatenkinus pirmo reikalavimo, atmesti jį kaip nepagrįstą,
- bet kuriuo atveju priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

V. Dėl ieškinio

A. Dėl priimtinumо

1. Šalių argumentai

- 42 Vengrija nurodė, kad šis ieškinys yra nepriimtinas. Nei oficialiame pranešime, nei pagrįstoje nuomonėje Komisija nenurodė, kokių veiksmų Vengrija turi imtis, kad nutrauktų pažeidimą, kuriuo kaltinama. Be to, jokia priemonė neleidžia Vengrijai įvykdyti pareigos, kurios, Komisijos teigimu, ji turi laikytis pagal Sąjungos teisę, nes akivaizdu, kad jos balsavimas negali būti pakeistas. Iš 2011 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Komisija / Portugalija* (C-20/09, EU:C:2011:214, 41 punktas) ir 2001 m. spalio 25 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija* (C-276/99, EU:C:2001:576, 24 punktas) matyti, kad procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo tikslas – pasiekti, kad pasikeistų atsakomybėn patrauktos valstybės elgesys.
- 43 Komisija taip pat esą neįrodė realaus ir pastebimo Vengrijos elgesio poveikio, kuris išeitų už ginčijamo sprendimo priėmimo procedūros ribų ir keltų abejonių dėl Sąjungos išorės veiksmų vieningumo ir nuoseklumo.
- 44 Be to, Komisijos argumentas dėl „tikimybės, kad Vengrija ateityje panašiomis aplinkybėmis elgsis panašiai“, grindžiamas tiesiog prielaida. Procedūra, kurios laikosi valstybė narė, esant konkrečiai situacijai, yra glaudžiai susijusi su šia situacija ir atitinkamais interesais. Taigi, valstybės narės pozicijos tarptautinėse derybose negali lemti tai, kaip ji anksčiau veikė tam tikru atveju. Vis dėlto gali būti, kad atitinkama valstybė narė, kuri turi iš naujo priimti sprendimą tam tikru klausimu, priims tokį patį sprendimą, jei tai būtina siekiant apsaugoti esminį tos valstybės narės interesą, tačiau visiškai laikysis Sąjungos instrukcijų dėl visų kitų pakeitimų.
- 45 Be to, net darant prielaidą, kad Vengrijos elgesys turėjo įtakos Sąjungos išorės veiksmų vieningumui ir nuoseklumui už šios bylos ribų, Komisija neįrodė, kaip jos Vengrijai pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo galėtų tai ištaisyti.
- 46 Galiausiai Vengrija išreiškė savo nesutikimą prieš priimant Sprendimą 2021/3 ir neturėjo jokių galimybių jo ginčyti kaip tik per atnaujintą šešiasdešimt trečiąją Narkotinių medžiagų komisijos sesiją nukrypdoma nuo Sprendimo 2021/3 priede išdėstytos pozicijos.
- 47 Komisija prašo atmesti Vengrijos pateiktą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą, iš esmės remdamasi 2019 m. kovo 27 d. Sprendimu *Komisija / Vokietija* (C-620/16, EU:C:2019:256, 45–52 ir 57 punktai).
- 48 Komisija priduria, kad Vengrijos teiginys, jog remiantis jos veiksmais balsuojant Narkotinių medžiagų komisijoje negalima daryti išvadų dėl jos elgesio ateityje, jai kelia didelį susirūpinimą. Taigi Vengrija pripažįsta, kad nebūtinai ketina ateityje laikytis Tarybos sprendimuose nustatytos

Sąjungos pozicijos, bet, atvirkščiai, ketina apibrėžti savo poziciją kiekvienu konkrečiu atveju. Taigi, Vengrija negali pagrįstai teigti, kad jos elgesys nėra smerktinas Sąjungos teisės požiūriu arba kad jis neturi pasekmių Sąjungai.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

- 49 Vengrijos pateiktas nepriimtinumą grindžiamas prieštaravimas iš esmės remiasi keturiais argumentais, kuriuos reikia išnagrinėti paėiliui.
- 50 Pirma, Vengrija kaltina Komisiją nenurodžius veiksmų, kurių ji turėtų imtis, kad nutrauktų įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo kaltinama.
- 51 Vis dėlto Komisija neprivalo pagrįstoje nuomonėje nurodyti priemonių, leidžiančių pašalinti įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo valstybė kaltinama (1991 m. liepos 11 d. Sprendimo *Komisija / Portugalija*, C-247/89, EU:C:1991:305, 22 punktą ir 2009 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-559/07, EU:C:2009:198, 23 punktą).
- 52 Ieškiniu pagal SESV 258 straipsnį siekiama, kad būtų pripažinta, jog valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę. Pagal SESV 260 straipsnio 1 dalies formuluotę pripažinus jų neįvykdymą, atitinkama valstybė narė turi imtis priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti. Vadinas, Teisingumo Teismas, kaip ir Komisija, negali nurodyti valstybei narei, kuriai pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo, imtis konkrečių priemonių (2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-104/02, EU:C:2005:219, 49 punktą ir 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-105/02, EU:C:2006:637, 44 punktą), todėl pagrindinėje byloje Komisija negali prašyti Teisingumo Teismo duoti nurodymą atitinkamai valstybei narei (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 2 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-36/08, EU:C:2008:536, 9 punktą ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija, Vengrija ir Čekijos Respublika (Laikinas tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimo mechanizmas)*, C-715/17, C-718/17 ir C-719/17, EU:C:2020:257, 56 punktą).
- 53 Vis dėlto pagal Sutartyse įtvirtintą teisių gynimo priemonių sistemą Komisija, vykstant SESV 279 straipsniu grindžiamai laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrai, gali prašyti Teisingumo Teismo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kaip antai įpareigojimą, kad būtų apsaugoti Sąjungos teisės nuostatomis, kurių pažeidimu kaltinama, saugomi interesai (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 29 d. Nutarties *Komisija / Graikija*, C-120/94 R, EU:C:1994:275, 42 ir 98 punktus; 2017 m. lapkričio 20 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 96 punktą ir 2021 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutarties *Komisija / Lenkija*, C-204/21 R, EU:C:2021:593, 54 punktą).
- 54 Taigi, šis ieškinys yra priimtinas tiek, kiek juo Komisija tik prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad Vengrija objektyviai pažeidė Sąjungos teisę (šiuo klausimu žr. 1983 m. kovo 1 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, 301/81, EU:C:1983:51, 8 punktą ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija, Vengrija ir Čekijos Respublika (Laikinas tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimo mechanizmas)*, C-715/17, C-718/17 ir C-719/17, EU:C:2020:257, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 55 Antra, Vengrija teigia, kad bet kuriuo atveju nebegalėtų nutraukti įsipareigojimų neįvykdymo, dėl kurio pareikštas ieškinys, ir kad Komisija neįrodė realaus ir pastebimo Vengrijos elgesio poveikio, kuris išeitų už aptariamo sprendimo priėmimo procedūros ribų. Be to, ši valstybė narė teigia, kad elgesys, kuriuo ji kaltinama, neturėjo įtakos Sąjungos išorės veiksmų vieningumui ir nuoseklumui.

- 56 Viena vertus, valstybė narė, kuri savo elgesiu kenkia pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimto sprendimo tikslui, neturėtų išvengti procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo taikymo, remdamasi tuo, kad šio įsipareigojimų neįvykdymo poveikis jau baigėsi. Priešingu atveju Komisija negalėtų, naudodamasi pagal SESV 258 straipsnį turima kompetencija, atitinkamai valstybei narei pareikšti ieškinio Teisingumo Teisme, siekdama, kad būtų konstatuotas toks įsipareigojimų neįvykdymas, ir visiškai įvykdyti ESS 17 straipsnyje jai pavestą Sutarčių sergėtojos užduotį. Tai, kad nebegalima ištaisyti tariamos žalos Sąjungos reputacijai ir patikimumui, bet kuriuo atveju negali lemti šio ieškinio nepriimtino. Valstybei narei negali būti leidžiama remtis jau įvykusių veiksmu, kurį ji pati atliko, kad išvengtų ieškinio Teisingumo Teisme dėl įsipareigojimų neįvykdymo (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 48, 49 ir 57 punktus).
- 57 Be to, pripažinus nepriimtiniu valstybei narei pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, pažeidus remiantis SESV 218 straipsnio 9 dalimi priimtą sprendimą, būtų pakenkta tiek sprendimų privalomumui pagal SESV 288 straipsnio ketvirtą pastraipą, tiek apskritai Sąjungos vertybių, kuriomis, remiantis ESS 2 straipsniu, grindžiama Sąjunga (viena iš šių vertybių yra teisinės valstybės principas), puoselėjimui. Pavyzdžiui, valstybė narė, dalyvavusi svarstymuose ir balsuojant Taryboje dėl sprendimo, kuriuo nustatoma Sąjungos pozicija, gali atsisakyti šio sprendimo jį priėmus, žinodama, kad Komisija negalės kreiptis į Teisingumo Teismą pagal SESV 258 straipsnį dėl tokio įsipareigojimų neįvykdymo (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 50 ir 51 punktus).
- 58 Antra, negalima teigti, kad visi ginčijamo Vengrijos elgesio per Narkotinių medžiagų komisijos sesiją padariniai išnyko pasibaigus šiai sesijai. Jie pasireiškia Sąjungos išorės veiksmų šioje tarptautinėje organizacijoje vieningumo ir nuoseklumo lygmeniu. Šie padariniai išeina už atitinkamo sprendimo priėmimo procedūros ribų, nors remiantis SESV 218 straipsnio 9 dalimi priimtu sprendimu kaip tik ir siekiama užtikrinti šiuos interesus (žr., be kita ko, 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 46, 47 ir 52 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 59 Trečia, Vengrija teigia, kad Komisija taip pat neįrodė tokio įsipareigojimų neįvykdymo pasikartojimo rizikos.
- 60 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad rizika, jog įsipareigojimai bus neįvykdyti pakartotinai, nėra ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo priimtino sąlyga.
- 61 Ketvirta, Vengrija primena, kad išreiškė savo nepritarimą prieš priimant Sprendimą 2021/3. Ji tvirtina, kad neturėjo jokios kitos galimybės jį ginčyti, tai galėjo padaryti tik per atnaujintą šešiasdešimt trečiąją Narkotinių medžiagų komisijos sesiją išreikšdama savo poziciją, o ne tą, kuri nustatyta tame sprendime.
- 62 Vis dėlto toks argumentas susijęs su šio ieškinio nagrinėjimu iš esmės, todėl negali būti kliūtis jo priimtinumui.
- 63 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Komisijos pareikštas ieškinys turi būti pripažintas priimtinu.

B. Dėl esmės

- 64 Grįsdama savo ieškinį Komisija nurodo tris priekaištus, grindžiamus, pirma, Sprendime 2021/3 nustatytos Sąjungos pozicijos pažeidimu, antra, SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytos išimtinės Sąjungos išorės kompetencijos pažeidimu ir, trečia, ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto lojalaus bendradarbiavimo principo pažeidimu.
- 65 Teisingumo Teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį Komisijos priekaištą.

1. Dėl antrojo priekaišto, grindžiamo SESV 3 straipsnio 2 dalies pažeidimu

a) Šalių argumentai

- 66 Ieškinyje Komisija teigia, kad, nesilaikydama Sprendimo 2021/3, Vengrija pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtinę Sąjungos išorės kompetenciją. Abiejų aptariamų konvencijų prieduose pateiktų sąrašų pakeitimai turi tiesioginį poveikį Sąjungos narkotikų kontrolės teisės aktų taikymo sričiai. Nesvarbu, ar šie pakeitimai susiję su medžiagomis, kurios jau kontroliuojamos visoje Sąjungoje, ar jais jos klasifikuojamos pirmą kartą.
- 67 Kadangi Sąjunga nėra nė vienos aptariamų konvencijų šalis, valstybės narės privalo atstovauti jos pozicijai tarptautiniuose forumuose, sukurtuose tam, kad tos konvencijos veiksmingai veiktų, laikydamosi pozicijos, kurią Taryba apibrėžė pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimtame sprendime, kaip antai Sprendime 2021/3.
- 68 Atsiliepime į ieškinį Vengrija prieštariauja Komisijos aiškinimui, kad prie abiejų aptariamų konvencijų pridėtų sąrašų pakeitimas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Ji teigia, kad iš Pamatinio sprendimo 2004/757 1 straipsnio 1 punkto a papunkčio matyti, jog medžiagos išbraukimas iš šių dviejų konvencijų IV sąrašo neturi įtakos šio pamatinio sprendimo taikymo sričiai, jei ta medžiaga yra įtraukta į kitą prie šių konvencijų pridėtą sąrašą.
- 69 Taigi, pagal 5.1 ir 5.4 rekomendacijas prie šių konvencijų pridėtų sąrašų pakeitimas neturi įtakos nei Sąjungos taisyklėms, nei jų taikymo sričiai. Nė viena iš šių rekomendacijų nekeičia sąvokos „narkotikas“, kaip ji suprantama pagal to pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 punktą.
- 70 Konkrečiai dėl 5.4 rekomendacijos pažymėtina, kad joje nepadaryta jokių esminių pakeitimų, nes siūlomas žodžių „ekstraktai ir tinktūros“ išbraukimas susijęs su medžiagomis, kurių neapima sąvoka „narkotikas“, kaip ji suprantama pagal Pamatinį sprendimą 2004/757. Šiuo klausimu 2020 m. lapkričio 19 d. Sprendime *B S ir C A (Prekyba kanabidioliu (KBD))* (C-663/18, EU:C:2020:938, 75 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, kad KBD sudėtyje nėra psichoaktyviosios medžiagos, todėl jo, kaip kanapių ekstrakto, įtraukimas į sąvoką „narkotinės medžiagos“ prieštarautų Narkotinių medžiagų konvencijos tikslui ir bendrai idėjai.
- 71 Be to, iš Sprendimo 2021/3 11 ir 22 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjui buvo aišku, jog 5.4 rekomendacija nedaro poveikio valstybių narių kontrolės ar deklaratavimo pareigoms.

- 72 Šio sprendimo 5 ir 7 konstatuojamosiose dalyse patvirtinta, kad tarptautinis tam tikrų medžiagų įtraukimas į prie abiejų aptariamų konvencijų pridėtus sąrašus ir sprendimai dėl jų įtraukimo priklauso Sąjungos kompetencijai, o tai reiškia prielaidą, kad nauja medžiaga atsiranda viename iš šių sąrašų. Vadinasi, pakeitimas, kuriuo į tuos sąrašus įtraukiama jau kontroliuojama medžiaga, kaip antai kanapės, nepakeičia Pamatinio sprendimo 2004/757 taikymo srities.
- 73 Tai, kad Komisija pakankamai teisiškai neįrodė, jog abiejų aptariamų konvencijų pakeitimas pakeitė Sąjungos taisyklių taikymo sritį, turi įtakos Sprendimo 2021/3 teisėtumui, dėl to jos antrasis priekaištas netenka reikšmės.
- 74 Dublike Komisija pažymi, kad Taryba gali priimti sprendimą pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį tiek naudodamasi Sąjungos išimtinę, tiek pasidalijamąja kompetencija. Taigi argumentas, grindžiamas tuo, kad Sąjunga neturi išimtinės kompetencijos priimti Sprendimą 2021/3, yra neveiksmingas.
- 75 Papildomai Komisija priduria, kad siekiant nustatyti išimtinę Sąjungos išorės kompetenciją pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį nebūtina įsitikinti kad valstybių narių priimtas tarptautinis įsipareigojimas daro poveikį bendroms taisyklėms arba jas pakeičia; pakanka paprastos poveikio ar pakeitimo rizikos. Be to, kaip Teisingumo Teismas, be kita ko, nurodė 1993 m. kovo 19 d. Nuomonėje 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*) (EU:C:1993:106, 25 ir 26 punktai), tarptautiniai įsipareigojimai gali daryti poveikį Sąjungos bendrų taisyklių taikymo sričiai ar ją pakeisti tuo atveju, kai, pavyzdžiui, jie priimami srityje, kurios didžiąją dalį reglamentuoja šios taisyklės.
- 76 Pagal 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-114/12, EU:C:2014:2151, 74 punktas) išimtinės Sąjungos kompetencijos buvimas turi būti grindžiamas visapusiška ir konkrečia santykio, egzistuojančio tarp numatyto sudaryti tarptautinio susitarimo ir galiojančios Sąjungos teisės, analize.
- 77 Šiuo atveju pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 1 straipsnio 1 punktą jo materialinė taikymo sritis apima, be kita ko, medžiagas, kurios jame laikomos „narkotikais“ ir kurioms taikomos abi aptariamoms konvencijoms.
- 78 Be to, Komisijos nuomone, Vengrija klaidingai teigia, kad tik tam tikrų medžiagų įtraukimas į sąrašus, pridėtus prie abiejų aptariamų konvencijų, ir su jais susiję sprendimai priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Iš Sprendimo 2021/3 5, 7 ir 32 konstatuojamųjų dalių išplaukia priešinga išvada.
- 79 Konkrečiai dėl 5.1 rekomendacijos Komisija pažymi, kad pagal Narkotinių medžiagų konvencijos 3 straipsnio 5 dalį į šios konvencijos I sąrašą įrašyta narkotinė medžiaga gali būti įtraukta į jos IV sąrašą, jeigu ji labai lengvai gali tapti piktnaudžiavimo objektu ir sukelti žalingų pasekmių, o tokio pavojaus nekompensuoja jos didelis terapinis pranašumas, kuriuo pasižymi tik medžiagos, įtrauktos į IV sąrašą. Iš Sprendimo 2021/3 9 ir 12 konstatuojamųjų dalių matyti, kad dabar mokliškai įrodyta, jog kanapių ir kanapių dervos žalingos pasekmės nėra panašios į kitų tame IV sąraše nurodytų medžiagų, kaip antai heroino, pasekmes. Todėl buvo rekomenduota jas išbraukti iš to IV sąrašo ir palikti jas tos konvencijos I sąraše.
- 80 Kanapių ir kanapių dervos išbraukimas iš Narkotinių medžiagų konvencijos IV sąrašo paveiktų ir pakeistų Pamatinio sprendimo 2004/757 taisyklės dėl bausmių, nes šios medžiagos nebegalėtų būti laikomos vienu iš sveikatai žalingiausių narkotikų, kuriems taikomos šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies b punkte numatytos, o ne švelnesnės bausmės, nurodytos šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalyje.

- 81 Dėl 5.4 rekomendacijos Komisija pažymi, kad KBD yra tik vienas iš augalų ekstraktų, todėl remiantis 2020 m. lapkričio 19 d. Sprendimu *B S ir C A (Prekyba kanabidioliu (KBD))* (C-663/18, EU:C:2020:938) negalima daryti jokios išvados dėl kitų ekstraktų ir tinktūrų ar juose esančio THC kiekio. Šios medžiagos turėtų būti nagrinėjamos ir klasifikuojamos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį. Be to, Vengrija atsakyme į Komisijos oficialų pranešimą teisingai pabrėžė, kad ekstraktuose ir tinktūrose taip pat gali būti kitų nei THC psichotropinių medžiagų, todėl jie patenka į abiejų aptariamų konvencijų taikymo sritį, nepaisant to, kad buvo išbraukti iš jų I sąrašo.
- 82 Be to, Sprendimo 2021/3 21 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Narkotinių medžiagų konvencijoje vartojama sąvoka „preparatas“ gali apimti visus produktus, kurių sudėtyje yra kanapių ekstraktų ir tinktūrų. Vadinas, šių medžiagų išbraukimas iš šios konvencijos I sąrašo nepakeičia jų tarptautinės kontrolės lygio, nes bet koks kietas ar skystas mišinys, kurio sudėtyje yra kanapių arba kanapių dervos, taigi ir bet koks su kanapėmis susijęs preparatas patenka į šios konvencijos taikymo sritį.
- 83 Triplike Vengrija teigia, kad reikia kelti klausimą dėl to, ar prie abiejų aptariamų konvencijų pridėtų sąrašų pakeitimas, atsižvelgiant į PSO rekomendacijas, iš tikrųjų priklauso išimtinai Sąjungos išorės kompetencijai ir ar apskritai Sprendimas 2021/3 yra teisėtas.
- 84 Šiame sprendime kaip teisinis pagrindas nurodyta SESV 83 straipsnio 1 dalis, siejama su SESV 218 straipsnio 9 dalimi. SESV 83 straipsnio 1 dalis, aiškinama atsižvelgiant į pastarąją nuostatą, nesuteikia Sąjungai kompetencijos sudaryti tarptautinę konvenciją. Jos nuomone, iš šio sprendimo 5 konstatuojamosios dalies, taip pat iš jo 32 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, kad išimtinės Sąjungos išorės kompetencijos pagrindas yra tai, kad abiejų aptariamų konvencijų sąrašų pakeitimas daro tiesioginį poveikį Sąjungos narkotikų kontrolės teisės aktų taikymo sričiai.
- 85 Taigi ši SESV 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta sąlyga yra neįvykdyta.
- 86 Visų pirma dublike Komisijos išdėstyti argumentai, apibendrinti šio sprendimo 75–82 punktuose, nebuvo nurodyti jos ieškinyje. Taigi, Vengrijos nuomone, tai yra naujas argumentas, kuris turi būti pripažintas nepriimtiniu.
- 87 Be to, Komisija neginčija, kad sąvokos „narkotikas“ apibrėžtis Pamatiniame sprendime 2004/757 nepasikeitė iš dalies pakeitus abiejų aptariamų konvencijų prieduose esančius sąrašus. Atvirkščiai, dabar ji teigia, kad bet koks šių sąrašų pakeitimas turi reikšmės kitoms šio pamatinio sprendimo nuostatoms. Taigi, Komisija ne kartą cituoja šio pamatinio sprendimo 4 straipsnį, nors iki šiol juo nesirėmė.
- 88 Vengrija taip pat ginčija Komisijos aiškinimą, kad kanapių ekstraktų ir tinktūrų išbraukimas iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo nereiškia, kad šios medžiagos nebepatenka į šios konvencijos taikymo sritį.
- 89 Galiausiai Teisingumo Teismui nereikia nagrinėti, ar Sąjungos išorės kompetencija gali būti pateisinama tuo, kad prie abiejų aptariamų konvencijų pridėtų sąrašų pakeitimas gali pakeisti Sąjungos bendrųjų taisyklių taikymą. Kaip tai matyti iš 1993 m. kovo 19 d. Nuomonės 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*) (EU:C:1993:106, 18 punktą), kai tiek Sąjungos nuostatose, kurių taikymui tarptautinis susitarimas tariamai daro poveikį, tiek pačiame tarptautiniame susitarime yra numatytos minimalios nuostatos, negali būti tvirtinama, kad tarptautinės normos trukdo visapusiškai taikyti Sąjungos teisę.

- 90 Tiek iš Pamatinio sprendimo 2004/757 pavadinimo, kuriame minimas „būtiniausių nuostatų nustatymas“, tiek iš jo 3 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, kad juo siekiama priimti tokias nuostatas.
- 91 Vadinasi, Sąjunga jokių būdu esą negali turėti išimtinės išorės kompetencijos, kiek tai susiję su prie abiejų aptariamų konvencijų pridėtų sąrašų pakeitimu.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

- 92 Iš pradžių reikia atmesti Vengrijos pateiktą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą dėl tam tikrų Komisijos argumentų, kuriais siekiama įrodyti, kad Sąjunga turi išimtinę kompetenciją nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi per derybas tarptautinėje organizacijoje. Komisija ieškinyje neturėjo įrodyti, kad Sąjunga turi išimtinę kompetenciją, nes jos argumentai grindžiami prielaida, kad Sprendimas 2021/3 yra galiojantis ir jis rodo šios išimtinės Sąjungos kompetencijos buvimą. Todėl dublike Komisija tik pažymėjo mananti, kad SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytas trečiasis atvejis taikytinas šioje byloje.
- 93 Dėl esmės pažymėtina, kad šalių teiginiai prieštarauja vieni kitiems, kiek tai susiję su Sąjungos teisės taikymo srities „pakeitimo“ sąvoka narkotikų kontrolės srityje. Vengrija siūlo argumentuoti plačiai ir teigia, kad, kol Pamatinio sprendimo 2004/757 apimtis lieka nepakitusi, negali būti kalbos apie kokią nors Sąjungos teisės normų pakeitimą. Komisija mano priešingai, – kad pakeitus cheminės medžiagos klasifikaciją daromas poveikis Sąjungos teisės taikymo sričiai. Toks pakeitimas turėtų įtakos narkotinių medžiagų pavojingumo suvokimui, taigi ir taikytinų kriminalinių bausmių nustatymui.
- 94 Pirmiausia reikia pažymėti, kad SESV 218 straipsnio 9 dalies tekste nedaroma jokie skirtumo pagal Sąjungos išorės kompetencijos pobūdį (pagal analogiją žr. 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Vokietija / Taryba*, C-600/14, EU:C:2017:935, 49 punktą ir 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (Susitarimas su Armėnija)*, C-180/20, EU:C:2021:658, 27 punktą). Taigi nesvarbu, ar priimdama sprendimą pagal šią nuostatą Sąjunga turi išimtinę, ar pasidalijamąją kompetenciją. Tiek vienu, tiek kitu atveju Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali priimti sprendimą, „kuriuo <...> nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.
- 95 Reikia priminti, kad pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį Sąjunga naudojasi išimtinę kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, jeigu jų sudarymas gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį.
- 96 Ši nuostata taip pat taikoma, kai pagal tokį susitarimą įsteigta institucija turi priimti jo įgyvendinimo priemones (2018 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (Antarkties SJR)*, C-626/15 ir C-659/16, EU:C:2018:925, 112 punktą). Be to, tai, kad Sąjunga nėra tarptautinės organizacijos narė, nėra kliūtis veiksmingai įgyvendinti Sąjungos kompetenciją per solidarai dėl jos interesų veikiančias valstybes nares (šiuo klausimu žr. 1993 m. kovo 19 d. Nuomonės 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*), EU:C:1993:106, 5 punktą ir 2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-45/07, EU:C:2009:81, 31 punktą).
- 97 Taigi, egzistuoja pavojus, jog tarptautiniais išipareigojimais bus pažeistos Sąjungos bendros taisyklės ar pakeista jų taikymo sritis, kuris pateisintų Sąjungos išimtinę išorės kompetenciją, jeigu tokie išipareigojimai susiję su tų taisyklių taikymo sritimi (šiuo klausimu žr. 1971 m. kovo

- 31 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, 22/70, EU:C:1971:32, 30 punktą ir 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-114/12, EU:C:2014:2151, 68 punktą). Be to, nebūtina, kad tarptautinio susitarimo ir Sąjungos teisės aktų reglamentuojamos sritys visiškai sutaptų (2006 m. vasario 7 d. Nuomonės 1/03 (*Nauja Lugano konvencija*), EU:C:2006:81, 126 punktas). Konkrečiai kalbant, tarptautiniai įsipareigojimai gali daryti poveikį Sąjungos bendrų taisyklių taikymo sričiai ar ją pakeisti tuo atveju, kai jie priimami srityje, kurios didžioji dalis reglamentuojama šių taisyklių (2018 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (Antarkties SJR)*, C-626/15 ir C-659/16, EU:C:2018:925, 113 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 98 Be to, poveikis, kaip jis suprantamas pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį, gali būti konstatuotas tuomet, kai konkretūs tarptautiniai įsipareigojimai, kurie nebūtinai turi prieštarauti bendroms Sąjungos taisyklėms, gali daryti įtaką šių taisyklių prasmei, taikymo sričiai ir veiksmingumui (šiuo klausimu žr. 2014 m. spalio 14 d. Nuomonės 1/13 (*Trečiųjų valstybių prisijungimas prie Hagos konvencijos*), EU:C:2014:2303, 85 punktą; 2017 m. gegužės 16 d. Nuomonę 2/15 (*Laisvosios prekybos susitarimas su Singapūru*), EU:C:2017:376; ir 2018 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Komisija / Taryba (Antarkties SJR)*, C-626/15 ir C-659/16, EU:C:2018:925, 114 punktą).
- 99 Šiuo atveju iš Pamatinio sprendimo 2004/757 1 straipsnio 1 punkto a ir b papunkčių matyti, kad sąvoka „narkotikas“ apibrėžiama, be kita ko, darant nuorodą į abi nagrinėjamas konvencijas. Kaip išvados 59 punkte pažymėjo generalinė advokatė, padariusios tokią nuorodą Sąjungos institucijos parodė savo sprendimą užtikrinti, kad Sąjunga suderintų savo veiksmus su tarptautine narkotikų kontrolės politika, taigi atitinkamai ir su tomis konvencijomis.
- 100 Kaip teigiama Sprendimo 2021/3 5 ir 32 konstatuojamosiose dalyse, bet kokie šių dviejų konvencijų sąrašų pakeitimai yra tiesiogiai įtraukiami į bendras Sąjungos taisykles, todėl tokie pakeitimai darys tiesioginį poveikį Pamatinio sprendimo 2004/757 turiniui.
- 101 Šiuo klausimu, visų pirma dėl 5.1 rekomendacijos, pažymėtina, kad ja siekta pakeisti kanapių ir susijusių medžiagų klasifikaciją išbraukiant jas iš prie Narkotinių medžiagų konvencijos pridėto IV sąrašo, kuriame nurodytos kenksmingiausios narkotinės medžiagos, „neturi[nčios] jokios žinomos naudos žmonių gydymui“, kaip paaiškinta 1961 m. Bendrosios narkotinių medžiagų konvencijos (Jungtinės Tautos, 1975 m.) komentaruose, kiek tai susiję su Narkotinių medžiagų konvencijos 3 straipsnio 3 dalies i ir ii punktais (7 punktas).
- 102 Nors iš Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio matyti, kad iš principo valstybės narės už jo 2 straipsnyje nurodytus nusikaltimus turi numatyti įkalinimo bausmes, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 1–3 metai, šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies b punkte patikslinta, kad valstybės narės turi imtis reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog už 2 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytus nusikaltimus būtų baudžiama įkalinimo bausmėmis, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 5–10 metų, jeigu šie nusikaltimai susiję su narkotikais, kurie daro didžiausią žalą sveikatai, arba jais padaryta didelė žala ne vieno asmens sveikatai.
- 103 Taigi, Komisija teisingai teigia, kad, atsižvelgiant į sąvokos „narkotikas“ apibrėžtį Pamatiniame sprendime 2004/757 darant nuorodą, be kita ko, į Narkotinių medžiagų konvenciją, kanapių ir susijusių medžiagų išbraukimas iš šios konvencijos IV sąrašo galėjo lemti šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies b punkte numatytą bausmių netaikymą.
- 104 Vadinas, 5.1 rekomendacija galėjo turėti įtakos Sąjungos taisyklių prasmei ir taikymo sričiai, o to pakanka konstatuoti, kad remiantis SESV 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu trečiuoju atveju pozicijos dėl šios rekomendacijos priėmimo nustatymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

- 105 Visų antra, dėl 5.4 rekomendacijos pažymėtina, kad ja siekta iš Narkotinių medžiagų konvencijos I sąrašo išbraukti žodžius „ekstraktai ir tinktūros“. Iš esmės siūlyta kanapių ekstraktų ir tinktūrų, neturinčių psichoaktyviųjų savybių, nebepriskirti prie narkotinių medžiagų, vadinasi, leisti jomis prekiauti, kartu sutelkiant dėmesį į ekstraktus ir tinktūras, turinčius tokių savybių. Taigi šios rekomendacijos poveikis būtų pasireiškęs tuo, kad šie „ekstraktai ir tinktūros“ būtų pašalinti iš Pamatinio sprendimo 2004/757 taikymo srities, nes šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 punkte daroma nuoroda į abi nagrinėjamas konvencijas.
- 106 Kaip išvados 63 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, dėl jų pašalinimo taptų netaikytini šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalyje numatyti reikalavimai dėl kriminalinių bausmių, kurias valstybės narės turi skirti už jo 2 straipsnyje nurodytus nusikaltimus.
- 107 Vadinasi, 5.4 rekomendacija galėjo turėti įtakos Sąjungos taisyklių prasmei ir taikymo sričiai, o to pakanka konstatuoti, kad, remiantis SESV 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu trečiuoju atveju, pozicijos dėl šios rekomendacijos priėmimo nustatymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.
- 108 Kadangi situacija nėra panaši į tą, kuri konstatuota 1993 m. kovo 19 d. Nuomonės 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*) (EU:C:1993:106) 18 ir 21 punktuose, Vengrija negali remtis Teisingumo Teismo išvadomis šioje nuomonėje ir prieštarauti aiškinimui, kad Sąjunga turi išimtinę išorės kompetenciją priimti Sprendimą 2021/3.
- 109 Taigi, priešingai, nei teigia Vengrija, Sąjunga turėjo išimtinę kompetenciją Narkotinių medžiagų komisijoje vesti derybas dėl 5.1 ir 5.4 rekomendacijų ir būti už jų priėmimą. Taryba teisingai priėmė Sprendimą 2021/3, kad nustatytų poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi derybose Narkotinių medžiagų komisijoje. Taigi, nesilaikydama šio sprendimo, Vengrija pažeidė išimtinę Sąjungos kompetenciją.
- 110 Vadinasi, reikia pritarti antrajam Komisijos priekaištui, grindžiamam tuo, kad Vengrija pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalį.

2. Dėl pirmojo priekaišto, grindžiamo Sprendimo 2021/3 1 ir 2 straipsnių ir SESV 288 straipsnio ketvirtos pastraipos pažeidimu

- 111 Kadangi atsiliepime į ieškinį Vengrija pateikė Sprendimo 2021/3 neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, pirmiausia reikia išnagrinėti šį prieštaravimą.

a) Dėl Sprendimo 2021/3 neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo

1) Šalių argumentai

- 112 Vengrija remiasi Sprendimo 2021/3 neteisėtumu. Atsižvelgiant į trumpą laikotarpį, praėjusį nuo šio sprendimo priėmimo iki šešiasdešimt trečiosios Narkotinių medžiagų komisijos sesijos, vykusios dar nepasibaigus SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytam terminui ieškiniai dėl panaikinimo pareikšti, Vengrija esą negalėjo veiksmingai ginčyti to sprendimo. Kaip ji teigia, ji ne tik nebūtų galėjusi parengti ieškinių dėl panaikinimo per šį trumpą laikotarpį, bet ir Teisingumo Teismas nebūtų galėjęs jo išnagrinėti iš esmės ir taip užtikrinti veiksmingą šios valstybės teisminę gynybą. Net pareiškus ieškinį dėl panaikinimo ir kartu pateikus prašymą taikyti laikinąją apsaugos priemonę, to nebūtinai būtų pakakę, kad būtų pašalintas Sprendimo 2021/3 nepageidaujamas poveikis.

- 113 Be to, Vengrija teigia, jog tai, kad ji nepareiškė ieškinio dėl Sprendimo 2021/3 panaikinimo, negali trukdyti šiame procese dėl įsipareigojimų neįvykdymo jai remtis jo neteisėtumu pagal SESV 277 straipsnį. Taip yra dar ir dėl to, kad pareiškus ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo po balsavimo Narkotinių medžiagų komisijoje tai nebūtų leidę Vengrijai nei ginti savo nuomonės, nei išvengti procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo.
- 114 Be to, negali būti jokios kalbos apie SESV 263 straipsnyje nustatyto procesinio termino apėjimą, jei Sąjungos aktu iškeltų problemų neįmanoma nustatyti jo priėmimo metu, o jas galima aptikti tik vėliau, jo įgyvendinimo stadijoje.
- 115 Kadangi Komisija nepateikė ieškinio dėl Sprendimo 2021/3 panaikinimo veiksmingumo įrodymų, ji negali prieštarauti dėl SESV 277 straipsnio, kuris papildo SESV 263 straipsnį, taikymo, nes priešingu atveju iš Vengrijos būtų atimta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje garantuojama teisė į veiksmingą teisminę gynybą.
- 116 Be to, niekas negali būti persekiojamas dėl neteisėto akto. Kadangi balsavimas Narkotinių medžiagų komisijoje užbaigė šiuo sprendimu padarytą žalą Vengrijos interesams, jos interesams dabar žalą daro ne tas sprendimas, o dėl jo pažeidimo pradėta procedūra dėl įsipareigojimų neįvykdymo.
- 117 Bet kuriuo atveju Vengrija mano, kad atsakydama į antrąją Komisijos priekaištą ji įrodė, jog Sprendimas 2021/3 yra neegzistuojantis aktas, kurį Teisingumo Teismas turėtų nagrinėti *ex officio*.
- 118 Remdamasi 1979 m. kovo 6 d. Sprendimu *Simmenthal / Komisija* (92/78, EU:C:1979:53, 39 punktas) Komisija teigia, kad Sprendimo 2021/3 neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas yra akivaizdžiai nepriimtinas, nes Vengrija neabejotinai turėjo teisę jį ginčyti pareikšdama ieškinį dėl panaikinimo.

2) Teisingumo Teismo vertinimas

- 119 Reikia priminti, kad pagal SESV nustatytą teisių gynimo priemonių sistemą skiriami, pirma, SESV 258 ir 259 straipsniuose nurodyti ieškiniai, kuriais siekiama, kad būtų konstatuotas valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymas, ir, antra, SESV 263 ir 265 straipsniuose nurodyti ieškiniai, kuriais siekiama patikrinti Sąjungos institucijų veiksmų ar neveikimo teisėtumą. Šiomis teisių gynimo priemonėmis siekiama skirtingų tikslų ir joms taikomos skirtingos taisyklės (1988 m. birželio 30 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, 226/87, EU:C:1988:354, 14 punktas; 1992 m. spalio 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-74/91, EU:C:1992:409, 10 punktas ir 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 89 punktas).
- 120 Tuo remdamasis Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad, nesant aiškiai tai leidžiančios šios sutarties nuostatos, valstybė narė negali tinkamai remtis sprendimo ar direktyvos, kurie jai skirti, neteisėtumu, gindamasi nuo šio sprendimo ar direktyvos nesilaikymu grindžiamo ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo, ir kad išimtis daroma tik tada, kai nagrinėjamame akte yra labai didelių ir akivaizdžių trūkumų, dėl kurių jis gali būti laikomas neegzistuojančiu (žr. 1988 m. birželio 30 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, 226/87, EU:C:1988:354, 16 punktą; 1992 m. spalio 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-74/91, EU:C:1992:409, 11 punktą ir 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 89 punktą).

- 121 Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad valstybė narė, būdama Tarybos, kuri yra sprendimo, nustatančio poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi per derybas tarptautinėje organizacijoje, autorė, narė, tikrai žino apie šį sprendimą ir turi visas galimybes pareikšti ieškinį dėl jo panaikinimo, laikydamosi SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje nustatyto dviejų mėnesių termino (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 90 punktą).
- 122 Be to, kaip pažymėta šio sprendimo 119 punkte, ieškinys dėl išipareigojimų neįvykdymo pareiškiamas tik tam, kad Teisingumo Teismas konstatuotų, jog valstybė narė neįvykdė jai tenkančių išipareigojimų. Taigi, atsakomybėn patraukta valstybė narė negali pasinaudoti tokio ieškiniu, kad kompensuotų savo pasyvumą ir tai, kad ieškiniu dėl panaikinimo tiesiogiai neginčijo akto, kurio pažeidimu Komisija ją kaltina.
- 123 Kadangi ieškinys dėl išipareigojimų neįvykdymo visiškai nesusijęs su Sąjungos institucijos, įstaigos ar organo akto taikytinumu, o pagal SESV 277 straipsnį neteisėtumu grindžiamu prieštaravimu kaip tik siekiama, kad toks aktas nebūtų taikomas, valstybei narei negali būti leidžiama tokiaame procese remtis tokio Sąjungos akto, nepaisant jo pobūdžio, neteisėtumu grindžiamu prieštaravimu, nebent, kaip nurodyta šio sprendimo 120 punkte, jame būtų labai didelių ir akivaizdžių trūkumų, dėl kurių jis galėtų būti laikomas neegzistuojančiu.
- 124 Valstybė narė, norinti pasinaudoti galimu ieškiniu dėl išipareigojimų neįvykdymo, kad užginčytų antrinės teisės akto, kurio nesilaikymas lėmė šio ieškinio pareiškimą, teisėtumą, pažeidžia galiojimo prezumpciją, kuri taikoma visiems antrinės teisės aktams. Ši prezumpcija reiškia, kad visi Sąjungos teisės subjektai privalo pripažinti visišką Sąjungos antrinės teisės aktų veiksmingumą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nepripažįsta jų negaliojančiais (šiuo klausimu žr. 1979 m. vasario 13 d. Sprendimo *Granaria*, 101/78, EU:C:1979:38, 4 ir 5 punktus ir 1988 m. birželio 7 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, 63/87, EU:C:1988:285, 10 ir 11 punktus), ir gerbti jų vykdytinumą, kol Sąjungos teismas nenusprendė sustabdyti jų vykdymo (1989 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Hoechst / Komisija*, 46/87 ir 227/88, EU:C:1989:337, 64 punktą). Taigi, šie aktai sukelia teisinių pasekmių, kol nėra pripažinti netekusiais galios, panaikinti patenkinus ieškinį dėl panaikinimo arba paskelbti negaliojančiais išnagrinėjus prašymą priimti prejudicinį sprendimą ar neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą (2004 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-475/01, EU:C:2004:585, 18 punktą ir 2019 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *HTTS / Taryba*, C-123/18 P, EU:C:2019:694, 100 punktą).
- 125 Tai, kad valstybė narė negali remtis akto, dėl kurio pažeidimo Komisija jos atžvilgiu pradėjo procedūrą dėl išipareigojimų neįvykdymo, neteisėtumu, yra principo, pagal kurį, išskyrus aiškiai numatytus atvejus, Sutarčių sistema draudžia valstybėms narėms pačioms vykdyti teisingumą, išraiška (1964 m. lapkričio 13 d. Sprendimas *Komisija / Liuksemburgas ir Belgija*, 90/63 ir 91/63, EU:C:1964:80, p. 1232).
- 126 Jei valstybė narė mano, kad antrinės teisės akte yra su Sąjungos teise nesuderinamų elementų, ji turi teisę veikti Taryboje arba įspėti Komisiją, arba galiausiai pareikšti ieškinį teisme, kad šis nesuderinamumas būtų pašalintas. Tačiau valstybė narė jokiu būdu negali vienašališkai imtis taisomųjų ar gynybos priemonių, skirtų kitos valstybės narės ar Sąjungos institucijos tariamai padarytam Sąjungos teisės normų pažeidimui ištaisyti (šiuo klausimu žr. 1979 m. rugsėjo 25 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, 232/78, EU:C:1979:215, 9 punktą; 2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-45/07, EU:C:2009:81, 26 punktą ir 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 88 punktą), nes priešingu atveju būtų

nesilaikoma pagrindinio Sąjungos teisės sistemos reikalavimo – vienodo Sąjungos teisės taikymo (1991 m. vasario 21 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Süderdithmarschen ir Zuckerfabrik Soest*, C-143/88 ir C-92/89, EU:C:1991:65, 26 punktas).

- 127 Kaip išvados 96 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, kai valstybė narė per SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytą dviejų mėnesių terminą nepareiškia ieškinio dėl jai skirto akto panaikinimo, ji negali ginčyti šio akto galiojimo vėliau byloje dėl išipareigojimų neįvykdymo, nes priešingu atveju kiltų grėsmė nuosekliam ir vienodam Sąjungos teisės taikymui – pagrindiniam Sąjungos sistemos požymiui. Valstybėms narėms leidžiama naudotis Sąjungos teikiamais privalumais, tačiau Sutartyse joms taip pat nustatyta pareiga laikytis tų sutarčių taisyklių. Tai, kad valstybė narė vienašališkai, atsižvelgdama į savo nacionalinio intereso suvokimą, pažeidžia pusiausvyrą tarp privalumų ir išipareigojimų, atsirandančių dėl jos įstojimo į Sąjungą, kelia grėsmę valstybių narių lygybei prieš Sąjungos teisę, o tai pažeidžia solidarumo pareigas, kurias valstybės narės prisiėmė stodamos į Sąjungą ir kurios yra jos teisinės sistemos pagrindas. Be to, dėl tokio požiūrio gali būti diskriminuojami valstybių narių piliečiai, visų pirma tos valstybės, kuri nesilaiko Sąjungos teisės nuostatos (1973 m. vasario 7 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, 39/72, EU:C:1973:13, 24 ir 25 punktai).
- 128 Be to, tokiomis aplinkybėmis, kai skubą lemia, viena vertus, Tarybos sprendimo, nustatančio poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi per derybas tarptautinėje organizacijoje, ir, kita vertus, balsavimo šioje organizacijoje vienašališkumas arba beveik vienašališkumas, valstybė narė, kuriai kyla abejonių dėl tokio sprendimo galiojimo, turėtų pasinaudoti laikotarpiu, kuris prasideda tada, kai Komisija pateikia galutinę arba beveik galutinę sprendimo projekto versiją, ir baigiasi tada, kai vyksta balsavimas Taryboje ir gali būti priimtas tas sprendimas, kad parengtų savo ieškinį ir prašymą sustabdyti to sprendimo vykdymą pagal Procedūros reglamento 160 straipsnio 1 dalį. Atsižvelgdama į tai, Komisija paprastai turi stengtis pateikti pasiūlymą gana anksti, kad Taryba galėtų užbaigti savo sprendimo priėmimo procedūrą, kad būtų laiku nustatyta pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi derybose ir balsuojant tokioje organizacijoje.
- 129 Sustabdžius tokio sprendimo vykdymą, jo galiojimo prezumpcija laikinai neveiktų. Vis dėlto esant tokiai situacijai valstybės narės ir Sąjungos institucijos pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį turi abipuses lojalaus bendradarbiavimo pareigas (šiuo klausimu žr. 1983 m. vasario 10 d. Sprendimo *Liuksemburgas / Parlamentas*, 230/81, EU:C:1983:32, 37 ir 38 punktus). Konkrečiai kalbant, valstybės narės turi užtikrinti, kad prieš Teisingumo Teismui priimant sprendimą dėl esmės nebūtų pažeistas vieningo atstovavimo Sąjungai reikalavimas, o Komisija turi pasinaudoti savo, kaip derybininkės dėl atitinkamo išorės veiksmo, statusu, pavyzdžiui, siekdama atidėti balsavimą atitinkamoje tarptautinėje organizacijoje, kad kiek įmanoma užtikrintų teismo proceso Teisingumo Teisme veiksmingumą.
- 130 Be to, svarbu pabrėžti, kad tai, jog valstybė narė negali pareikšti neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo byloje dėl išipareigojimų neįvykdymo, vis dėlto neturi įtakos jos galimybei ginčyti Komisijos pateikto antrinės teisės akto, kurį ji tariamai pažeidė, aiškinimo pagrįstumą. Jei antrinės teisės aktą galima aiškinti įvairiai, esant galimybei, jis turi būti aiškinamas taip, kad neprieštarautų Sutarties nuostatoms. Be to, Sąjungos sudarytų tarptautinių susitarimų viršenybė antrinės teisės aktų atžvilgiu reikalauja juos aiškinti kuo labiau atsižvelgiant į šiuos susitarimus (šiuo klausimu žr. 1983 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, 218/82, EU:C:1983:369, 15 punktą; 1996 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-61/94, EU:C:1996:313, 52 punktą ir 2024 m. spalio 17 d. Sprendimo *PT Pelita Agung Agrindustri ir PT Permata Hijau Palm Oleo / Komisija*, C-112/23 P, EU:C:2024:899, 38 punktą).

- 131 Galiausiai, nesant reikalo išsamiau nagrinėti Vengrijos argumentų dėl tariamo Sprendimo 2021/3 neteisėtumo, reikia konstatuoti, kad ši valstybė narė nepateikė jokio įrodymo, patvirtinančio, jog šiame sprendime yra tokių didelių ir akivaizdžių trūkumų, kurie leistų kelti klausimą dėl paties jo galiojimo (pagal analogiją žr. 2016 m. spalio 11 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-601/14, EU:C:2016:759, 34 punktą).
- 132 Taigi, Vengrijos pateiktą Sprendimo 2021/3 neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą reikia pripažinti nepriimtiniu.

b) Dėl Sprendimo 2021/3 1 ir 2 straipsnių ir SESV 288 straipsnio ketvirtos pastraipos pažeidimo

1) Šalių argumentai

- 133 Komisija teigia, kad Vengrija pažeidė Sprendimą 2021/3, nes balsuodama Narkotinių medžiagų komisijoje nesilaikė tame sprendime Tarybos nustatytos pozicijos. Šiuo atžvilgiu nėra svarbu, kad siekdama pateisinti nepritarimą 5.1 ir 5.4 rekomendacijoms Vengrija remiasi sveikatos ir socialiniais argumentais. Komisija primena, kad pagal SESV 288 straipsnio ketvirtą pastraipą Sąjungos priimtas sprendimas yra privalomas visas, todėl negali būti taikomas atrankiniu būdu, kaip tai padarė Vengrija.
- 134 Vengrija neigia pažeidusi šį sprendimą, nes jis yra neegzistuojantis aktas. Kadangi Sąjunga neturi kompetencijos priimti to sprendimo, jis buvo priimtas pažeidžiant ESS 5 straipsnio 2 dalį.

2) Teisingumo Teismo vertinimas

- 135 Sprendimas 2021/3 buvo priimtas remiantis SESV 218 straipsnio 9 dalimi, kurioje minimas ne paprastos rekomendacijos, bet „sprendimo“, nustatančio poziciją, kuri Sąjungos vardu priimama tarptautiniu susitarimu įsteigtame organe, priėmimas. Taigi, šis sprendimas sukelia privalomų teisinių pasekmių, nes juo valstybėms narėms nustatoma Sąjungos pozicija per šešiasdešimt trečiąją Narkotinių medžiagų komisijos sesiją ir jos įpareigojamos ginti šią poziciją. Be to, tas sprendimas buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* L serijoje kaip privalomas aktas (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-370/07, EU:C:2009:590, 44 punktą ir 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 78 ir 80 punktus).
- 136 Kaip matyti iš šio sprendimo 109 ir 131 punktų, Sąjunga turėjo kompetenciją priimti Sprendimą 2021/3 pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį.
- 137 Be to, priešingai, nei teigia Vengrija, pagal šio sprendimo 124 punkte primintą jurisprudenciją šiam sprendimui taikoma galiojimo prezumpcija, todėl, Teisingumo Teismui nesustabdžius jo vykdymo, ši valstybė narė turėjo gerbti jo vykdytinumą.
- 138 Vadinasi, pirmąjį Komisijos priekaištą reikia pripažinti pagrįstu.

3. Dėl trečiojo priekaišto, grindžiamo ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto lojalaus bendradarbiavimo principo pažeidimu

a) Šalių argumentai

- 139 Komisija teigia, kad nebalsavusi Narkotinių medžiagų komisijoje pagal Sprendimą 2021/3 ir viešai išreiškusi nepritarimą svarstomoms PSO rekomendacijoms Vengrija pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą.
- 140 Kaip matyti iš 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija* (C-620/16, EU:C:2019:256, 94 punktas), valstybių narių pareiga laikytis SESV 218 straipsnio 9 dalies pagrindu priimto sprendimo yra konkreti vieningo atstovavimo Sąjungai reikalavimo išraiška.
- 141 Vengrijos veiksmus apsunkina tai, kad ji balsavo Narkotinių medžiagų komisijoje iš anksto neįspėjusi ir nepasikonsultavusi su Sąjungos institucijomis. Narkotinių medžiagų komisijoje Vengrija galėjo pareikšti savo nuomonę tik Sąjungos vardu ir, atsižvelgiant į Sąjungos išimtinę išorės kompetenciją, ji galėjo tik išreikšti Sąjungos poziciją.
- 142 Be to, Vengrija nei per Narkotinių medžiagų komisijos posėdį, nei vėliau nesiėmė jokių priemonių pašalinti savo elgesio pasekmes arba bent jau jas sušvelninti ir išsklaidyti abejones dėl veiksmų ateityje. Taigi Vengrija nepripažino savo elgesio Narkotinių medžiagų komisijoje neteisėtumo ir netgi pabrėžė savo veiksmų teisėtumą.
- 143 Komisija pabrėžia, kad Vengrijos valdžios institucijos jau žinojo apie Sąjungos vardu numatomą priimti poziciją dar prieš jai pateikiant savo pasiūlymą Tarybai. Taigi, jeigu Vengrija iš tikrųjų būtų ketinusi ją ginčyti, būtų turėjusi pakankamai laiko ieškiniui parengti prieš Narkotinių medžiagų komisijos posėdį.
- 144 Galiausiai, kadangi PSO savo pranešimų paprastai neskelbia iki lapkričio mėn. pabaigos, laikas, kurį Komisija turi pasiūlymui parengti ir tarpinstituciniam koordinavimui užtikrinti, siekiant parengti poziciją, kurios Sąjunga turi laikytis kitų metų kovo mėn. vykstančioje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, yra labai trumpas. SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytas dviejų mėnesių terminas pareikšti ieškinį dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma tokia pozicija, panaikinimo skaičiuojamas nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos ir dažnai nepasibaigia iki Narkotinių medžiagų komisijos pavasario sesijos pradžios. Vis dėlto tai, kad šis terminas tęsiasi, netrukdo sprendimui sukelti teisinių pasekmių ir nepanaikina valstybių narių, kurioms jis skirtas, pareigos jo laikytis.
- 145 Vengrija neigia pažeidusi lojalaus bendradarbiavimo principą.
- 146 Pirma, Sprendimo 2021/3 neteisėtumas, kurį lemia SESV 3 straipsnio 2 dalies pažeidimas, neleidžia konstatuoti, kad ši valstybė narė kaip nors pažeidė šį principą. Šis neteisėtumas reiškia, kad ši valstybė narė galėjo laisvai išreikšti savo poziciją Narkotinių medžiagų komisijoje.
- 147 Antra, Vengrija teigia, kad ji nėra vienintelė atsakinga už susidariusią situaciją. Šiuo klausimu ji pažymi, kad Komisija pavėluotai pateikė sprendimo pasiūlymą Tarybai. Taigi, balsavimas Narkotinių medžiagų komisijoje vyko prieš pasibaigiant dviejų mėnesių ieškinio pareiškimo terminui, kurį Vengrija turėjo ieškiniui dėl Sprendimo 2021/3 pareikšti. Tokia praktika pažeidžia valstybių narių teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Be to, lojalaus bendradarbiavimo principą reikia aiškinti atsižvelgiant į Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje garantuojamą teisę į

veiksmingą teisminę gynybą. Kelių dienų, kurios praėjo nuo šio sprendimo priėmimo iki balsavimo dėl pakeitimų, nepakako ieškiniui ir prašymui taikyti laikinąsias apsaugos priemonės pateikti ir Teisingumo Teismui dėl jų priimti sprendimą.

- 148 Be to, Vengrija nurodo, kad dėl tokio trumpo laiko ji savo galutinę poziciją dėl PSO rekomendacijų priėmė tik prieš pat sesiją, atsižvelgdama į 2020 m. lapkričio 19 d. Sprendimą *B S ir C A (Prekyba kanabidioliu (KBD))* (C-663/18, EU:C:2020:938).
- 149 Taip pat svarbu pažymėti, kad ši byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimas *Vokietija / Taryba* (C-600/14, EU:C:2017:935). Žinoma, šioms dviem byloms bendra tai, kad atitinkama valstybė narė neturėjo pakankamai laiko ginčijamiems sprendimams užginčyti ar prašyti sustabdyti jų vykdymą. Vis dėlto, priešingai nei byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, šiuo atveju Sprendimo 2021/3 Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje sukeltas negrįžtamas poveikis išlieka, o tai pažeidžia teisę į veiksmingą teisminę gynybą.
- 150 Trečia, Vengrija teigia, kad PSO nepateikė jokių konkrečių su sveikata susijusių, socialinių ar teisinių argumentų savo rekomendacijų praktiniam naudingumui pagrįsti, o jų vienintelis poveikis gali būti žinutės visuomenei perdavimas, kad rengiant abi ginčijamas konvencijas su kanapėmis siejama socialinė rizika ir pavojus visuomenės sveikatai buvo pervertintas, todėl kanapių kontrolės srityje jos yra pernelyg griežtos.
- 151 Ketvirta, Vengrija teigia, kad PSO rekomendacijos negali skatinti galimybės gauti kanapių preparatų terapiniais tikslais, nes jų vienintelis tikslas yra palengvinti tokio naudojimo mokslo tyrimus.

b) Teisingumo Teismo vertinimas

- 152 Kaip ne kartą yra nurodęs Teisingumo Teismas, visose srityse, kuriose siekiama Sąjungos tikslų, ESS 4 straipsnio 3 dalis įpareigoja valstybes nares padėti Sąjungai atlikti jos uždavinius ir nesiimti jokių priemonių, kurios gali trukdyti siekti šių tikslų (1971 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, 22/70, EU:C:1971:32, 21 punktas; 1993 m. kovo 19 d. Nuomonės 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*), EU:C:1993:106, 10 punktas; 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Komisija / Danija*, C-467/98, EU:C:2002:625, 110 punktas ir 2022 m. kovo 8 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė (Kova su sukčiavimu nuvertinant prekes)*, C-213/19, EU:C:2022:167, 527 punktas).
- 153 Todėl paaiškėjus, kad tarptautinio susitarimo ar tarptautinės konvencijos dalykas iš dalies priklauso Sąjungos kompetencijai ir iš dalies valstybių narių kompetencijai, svarbu užtikrinti glaudų valstybių narių ir Sąjungos institucijų bendradarbiavimą tiek vykstant deryboms ir prisiimant įsipareigojimus, tiek juos vykdant. Tokia bendradarbiavimo pareiga kyla iš vieningo atstovavimo Bendrijai tarptautiniu lygmeniu reikalavimo (1993 m. kovo 19 d. Nuomonės 2/91 (*TDO konvencija Nr. 170*), EU:C:1993:106, 36 punktas; 1994 m. lapkričio 15 d. Nuomonės 1/94 (*Prie PPO steigimo sutarties pridėti susitarimai*), EU:C:1994:384, 108 punktas ir 2010 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Komisija / Švedija*, C-246/07, EU:C:2010:203, 73 punktas).
- 154 Su valstybei narei nustatytais konkrečiomis pareigomis veikti ir susilaikyti nuo veiksmų negali būti suderinama tai, kad ji tarptautiniu susitarimu įsteigtame organe pateikia vienašališką pasiūlymą, kuriuo atsiriboja nuo Taryboje parengtos bendros strategijos. Tokia situacija gali pakenkti vieningo atstovavimo Sąjungai ir jos valstybėms narėms tarptautiniu lygiu principui ir

susilpninti jų derybinę galią kitų atitinkamos konvencijos šalių atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2010 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Komisija / Švedija*, C-246/07, EU:C:2010:203, 103 ir 104 punktus).

- 155 Valstybėms narėms pagal lojalaus bendradarbiavimo principą tenkančios pareigos, primintos šio sprendimo 152–154 punktuose, *a fortiori* joms taikomos išimtinės Sąjungos kompetencijos srityje.
- 156 Be to, kaip išvados 156 punkte remdamasi 1973 m. kovo 14 d. Sprendimu *Westzucker* (57/72, EU:C:1973:30, 17 punktas) iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, ne tik pačiai Sąjungos sąvokai, bet ir balsavimo Taryboje balsų dauguma procedūrai būdinga tai, kad valstybės narės gina savo interesus taikydamos kolektyvinio aptarimo mechanizmus, nustatytus Sutartimis siekiant įgyvendinti Sąjungos tikslus.
- 157 Dar reikia priminti, kad tai, jog valstybės narės laikosi Tarybos sprendimo, priimto remiantis SESV 218 straipsnio 9 dalimi, yra konkreti iš lojalaus bendradarbiavimo pareigos kylančio vieningo atstovavimo Sąjungai reikalavimo išraiška (pagal analogiją žr. 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-620/16, EU:C:2019:256, 94 punktą).
- 158 Darytina išvada, kad, pirma, Narkotinių medžiagų komisijoje balsavusi nesilaikydama Sprendimo 2021/3 ir, antra, viešai išreiškusi nepritarimą svarstomoms PSO rekomendacijoms Vengrija pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą. Toks elgesys pakenkė Sąjungos tarptautinių veiksmų veiksmingumui ir jos patikimumui, taip pat reputacijai tarptautiniu lygmeniu.
- 159 Be to, Komisijos argumentais, grindžiamais tuo, kad Vengrija nesiėmė jokių priemonių savo elgesio pasekmėms pašalinti arba bent jau jas sušvelninti ir išsklaidyti abejones dėl veiksmų ateityje, siekiama atsakyti į Vengrijos teiginius, kad ginčijamas balsavimas Narkotinių medžiagų komisijoje yra pavienis atvejis ir kad, atsižvelgiant į šios valstybės narės pateiktus paaiškinimus, niekas neleidžia daryti išvados, kad ji ateityje gali elgtis panašiai. Pakanka konstatuoti, kad šios aplinkybės bet kuriuo atveju neturi įtakos lojalaus bendradarbiavimo pareigos pažeidimui, kurį lemia šio sprendimo 157 punkte nurodytas šios valstybės narės elgesys.
- 160 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, trečiąją Komisijos priekaištą reikia pripažinti pagrįstu.
- 161 Atsižvelgiant į visus išdėstytus svarstymus, reikia pripažinti, kad nesilaikydama Europos Sąjungos pozicijos, kai balsavo atnaujintoje Narkotinių medžiagų komisijos šešiasdešimt trečiojoje sesijoje dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pakeitimo, Vengrija, pirma, neįvykdė įsipareigojimų pagal Tarybos sprendimą 2021/3, kuris jai privalomas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, siejamą su SESV 288 straipsnio ketvirta pastraipa, antra, pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtinę Sąjungos išorės kompetenciją ir, trečia, pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 162 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Vengrija pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Nesilaikydama Europos Sąjungos pozicijos, kai balsavo atnaujintoje Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos Narkotinių medžiagų komisijos šešiasdešimt trečiojoje sesijoje dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pakeitimo, Vengrija, pirma, neįvykdė įsipareigojimų pagal 2020 m. lapkričio 23 d. Tarybos sprendimą (ES) 2021/3 dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu atnaujintoje šešiasdešimt trečiojoje Narkotinių medžiagų komisijos sesijoje, dėl kanapių ir su jomis susijusių medžiagų įtraukimo į sąrašus pagal 1961 m. Bendrąją narkotinių medžiagų konvenciją su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, ir 1971 m. Psichotropinių medžiagų konvenciją, kuris jai privalomas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, siejamą su SESV 288 straipsnio ketvirta pastraipa, antra, pažeidė SESV 3 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtinę Europos Sąjungos išorės kompetenciją ir, trečia, pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą.**
- 2. Priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.